

اداره خانه :
باب عالی چاده سقده
اقدام بر دی
اتصال دهنده کی بناده
دائرة مخصوصه
صاحب و مدیر
محمد مسیح

ملی مجموعہ

آپونہ شراؤنی
سنه لکی ۱۹۲۵
آلغ آیلنی ۱۲۵
فوق العاده ذخیره
اچون ۵۰۰
غروشدر
مجموعه من هیئتجه
طبعی تدبیر ایلدین
آثار اعاده ایلدین

فہرستیک برنجی راونہ بنجی کونہری میفار، علمی، ادبی، اقتصاد، قنی رسمی مجموعہ

اطرافندہ خبری اوطایان انسانلر

مصاحب :

سنہ لک فکر جریاندن خبردار دکل ... ضیا کولک آلک
یازیلری بیلمہ یور، دورقیمی لک مهم اوچ اثرینک تورکجه
ترجہ ایدلریکنک فرقدہ دکل ... فقط بو آدم کندندہ مؤ
سسہ لر می تنقید جسارتی بولویور .

(نیچہ)، فکری اسارتک بر علامتی دہ ماضیہ صاپلانوب
قالارق مادی واجتماعی محیطک تبدلہ قارشى لایقدا قلمدہ بولویور .
حقیقہ انسانى کور یاپان اسبابدن بری دہ بوتبدیلن غفلتدر .
اطرافى کورمہ یئلرک اطرافندہ کی مؤسسہ لہ اولوب ییتنی فرق
ایتمہ یئلرک مملکت و مؤسسہ لر من حقدہ سوز سویلک حقلری
یوقدر .

بو بیلکیمزلکک بر قسمی واقعا اطرافہ باقامدن ایلری
کلیر، فقط بر قسمی دہ بزدہ حقیق کتابچیلکک اولماسندن،
کتبخانہ بولونامسندن ایلری کلیر . بزدہ حیقان علمی کتابلر
محدود مقدادہ باصیلیر . بونلر نہایت اون سنہ ظرفندہ شونک
ویا بونک الہ سیکدن صوکر اوواتدن قالقار . کتابچیلردہ بولونماز
وصاتیلماز . بونوع کتابلری تدارک ایدہ بیلک ایچون اسکی
کتاب ساتانلر لر ہر کون کینک، اوتوزلی و کیرلی کتابلر آراسندہ
ایستدیککز اثری آرا مہ مجبورسکز . بو اوغور دہ سزہ رہبر لک
ایدہ جک فہرستلردہ یوقدر . کتاب ساتانلر اکثر یا صائدقلى
کتابلرک مندرجاتیلہ علاقہ دار اولمادقلى ایچون سزہ ہیچ بر
معلومات ویرہ مزلر . تورکی دہ ہیچ اولماز سہ یوز سنہ دنہری
انتشار ایلین اثرلری طوبلاش عمومی بر کتبخانہ موجود
اولمادینی کبی آرانجہ ایستدیککز علمہ عائد نشریاتی قولایقلہ
بولمہ واسطہ اولاجق فہرست دہ یوقدر . بونلر بزدہ کی نشریاتی
تقیہ مانع اولور .

هیچ بر مملکتندہ کورولمہ یین بر انموزج بزم مملکتندہ وار ،
بونلر فرق ، الی سنہ یاشامشلر ، فقط اطرافندہ کی اشیا نک تبدلہ ،
اولوب ییتنہ قارشى قولاقلری طبقامشلر ، کوزلری قیامشلردر .
بوندن یکر می سنہ اول ایچون مملکت حقدہ کی فکرلری نہ ایسہ ،
اوزمان نعدی بولور سہ شمدی دہ عینی سولرلر . دائمایکی حادثہ
اسکینک عینی کورولور ، ذہنلری طاعل اولہ جنی ایچون تبدل ایدن
شیلرک فرقدہ بیلہ دکلرلر . فقط او قودہ بولونان بوذاتلر کندنی
کوشہ لرندہ او طور سولر ، کیمسہ یہ ضرورلری اولماسہ امریتی یوقدر ،
فقط بونلر یازی یازولر ، کشفاتدہ بولونولور ، کیمسہ نک بو
مملکتندہ بیلدیکی حقیقلری بولدقلى یظن ایدرلر . اورتانی
تجہیل ایدوب دورولور . بونلرک عادتلری تورکچہ حیقان کتابلری
اوقوماقدر . مملکتندہ « علم یوقک » دیرلر . علمدولر ، فقط
دنیا نک ہر طرفندہ کی عالم اولا اطرافہ باقار . بونلر محیطلری نہ
قارشى کوز قیامشلردر .

کین کون آرقداشلر مدن بری آکلاتدی : بوذاتلردن بری
ککش ... مهم کشفیاتدہ بولوندینی سولہ مش ، آرقداشمان
بومهم کشفی اوکر نمک چالشمش ، صورمش ... بوذات
بو یوک بر عظمتلہ کشفی آکلاشم و دیمشک :
— بو یاقینلردہ (!) ملت لک بسط عضوی اولق اوزر دہ « فلان »
دیہ برشی بولشلر ... یکی انکلیزجہ کتابلردہ کوردم ، بزم
غفات ایچندہ اویوان دارالفنون خوجاری بونلری بیلملرک ...
بن انکلیزلرک بویکی کشفی مملکتہ طامتیرہ جمن .

بومهم کشفہ نہ بویور یورسکز ؟ بوکوزی کور ، قولاغی
صاغر ذات حقدہ نہ دیرسکز ؟ اون سنہ وارکہ مجموعہ لر ، حتی
کتابلردہ لک جوق تکرر ایدن کلمہ « فلان ، توتم » اولدی .
لیسہ جوجقلى دہ بونلری اوکر نہ دیر . بوذات مملکتک اون

بر خاطره

نه کلن وار ، نه کیدن وار ، نه اسن بر دوزگار ؛
قارا بخت کی قلمده آجیلشده مزار
تولومک ونکی خیاله طوطوشمش یایور ،
ب دکل ، بلکه کوکل ، بلکه جهان آلدانیور ؛
کلور یادیعه سوداله کین کونلرمس ...
شیمدی قلمده قالان شیسه : آتشدن بر ایز !
بوده کافی ... یانام بر ، داما مسعود یاشا سن !
هانی ، برلکده چیقان رسمزک آلتنه بر ،
سنگ عشق کبی بردنبره صاردفه حزن ،
شویله یازشدم اوکون ؛
بر دالده ایکیز کل کبی سوکی آیلنده ،
برکون صولاجق اولسام اگر حسرت انده
عکسکله یانان کوزلرک ونکیده صواسون ،
تا حشره قادار صافلا ، بو بر خاطره اوسون !

بعضاً بو جزیر سوزلری یادایت ، بنی سن آک !
تولسم بیله ، تولز منه روحده کی عمران !

۲۷ / ۲۸ شباط ۱۳۷۶ محمد مسیح

دیگر جهتدن مملکت منورلری آراسنده چوق فنا بر
اعتقاد یرلششدو : هیچ بریز دیگرینک مساعیستدن استفاده
ایتمکی ایستمه یز . هبسی کندی کندیه باجمعه جالیشیز . اونک
ایچون تورکجه علمی اثرلری اوقومنی کلفت عد ایدورز . ای
ویا کوتو آرقاداشمک مساعیسی تقدیر و تقیدی فضله بر
یورغوناق کورورز . بواعتاد اجتماعی قوته باغلی اولان علمی
ترقیاته انکیل اولویور . بونک الک کوزول مثالی مثبت علملرک
تورکیه یه ناصیل وکیلر واسطه سیله کیردیکنه ، بوکا عاید نه
یازیلر یازیلش اولاجنه داترناخی هیچ برتدقیقک بولونمامسیدور .
هرکس منسوب اولدینی علمده کندیسینی تورکیاده « نک » بر آدم
اولق اوزره کورور . اسلافی بولونمادیخی سویلر . حالبوکه
ریز یتیشد برهن ، او تدقیقاته سوق ایلین عاملار ایچنده محیطلمزی
حسابه قاتمعه مجبورز . هر کسک مملکتمزده نشر ایتدیک
یکی فکرله افتخار ایلکه حتی واردر . شو قدارکه کندندن
اول او فکره یول آجانلر حقتده حرمت حسی بسله مینلر ،
کندی اثرینک ماضیسی آرمایانلر یادیخی ایشک اهمیتنی مدرک
عد اولونامازلر .
دازاقنون فلسفه تاریخی مدرسی

محمد امین

سیاحت خاطره لرم

۴

استانبولدن حرکت ایتزدن اول بابامه تلغراف چکمشدم .
اوتلده هنوز اودامه یرلشمه مشدمک : ایکی نفر و برده فرك
اورتا یاشلی عالمه سی بنی آلتی ایچین کلیدیر . نه قدار یورغوئدم ..
« ممکن دهکیل بو کون حرکت ایدمه میه حکم و اساساً بر کون
اولسون پوراسنی کزیمک ایترم » دیدم . قادینی بامه برافورق
نفرلر چکیلیدلر ..

نچره نک اوکندیم و چوق دالغیم .. عجبا نه دوشونورم ..؟
بر چوق شیلر بردن فکره محبوم ایدیورلر . هانکیسی دیکله ملی
و هانکیسه جواب ویرملی ..؟ بو ، چوق قاریشیق و وضوح سیز
شیلر آراسنده الک زیاده قارشیمده سسسسیزجه اوطوران قادینک
باشی بنی مشغول ایدیور . بیاض اوستنه سیاه دامالی یرلی
دوقومه چارشافنک اوچلر بنی آرقاسنه آتمش ، شقارلندن اوافاجق ،
اوافاجق بر چوق آتونلر باشلر بنی جیقارتمش و قاشلری چارشافنک
آلتنده .. باقیرونکی یوزی ، سرت جلدی ، و آلمانج کیملری
فضله جه بللی بویوک سیاسی ، چوقور کوزلریله ، تام بر آنادولی
تیبی .. ونکی بلیرسز ایچیه دوداقلی آغزی بر آز بویوک یایوانجه ..
سسسیز و بودالا حالی جامنی صیقور . باری بر آز قونوشسون
دیورم .

— سنک اسمک نه در ؟ ..

— ألیف .. کوچوک خانوم ..

— چارشافکی جیقاوتسا کا . ألیف خاتون ..

— کیشیلر کلزمزکی عجب ؟ ..

نه دیدیکنی پکده آکلایورم .. یوق کلرلر دیورم ..

بلنه صودیفنی چارشافک بر اوجنی چکیور و باشنک باغنی ده
جوزه رک اکلی بویوک بر بارجه دن عارت اولان اورتوسی
جیقاریور ..

— بو چارشافی بویله فصل قوللانئورسک . آرقا کدن
دوشمزنی ؟ ..

— یوخ .. دوشه جه نی واک . آخا ، اوجونی بلیمه
صوخون . سن هاج بویله بوروک [۱] غورمه دوکی ؟ ..

— بن استانبولدن کلورم . اوراده بویله شی کیسزلر ..

— اصصح سن استانبولدن کلیرک هه می ؟ .. باباک بز ،

[۱] بو جوارلرده علی العموم چارشافه تسمیه ایتدکاری اسم .